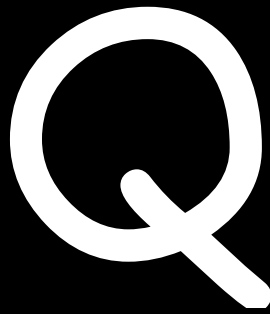

Geschiedenis en esthetiek van de film

nota's

quickprinter
Koningstraat 13
2000 Antwerpen
www.quickprinter.be

Online samenvattingen kopen via

www.quickprintershop.be

Like us on Facebook!

www.facebook.com/quickprintershop

Geschiedenis en Esthetiek van de Film

- 7 van de 20 punten op het examen staan op films
- Min 10 films zien
- Verbanden zien, rode draad doorheen de cursus => maak een tijdlijn
- punctuele vraag: klein addertje!! Doorheen het handboek gaan.
- Gebruikt vragen heel vaak opnieuw!

Inhoud

1	Film en filmgeschiedschrijving	5
1.	Pre-cinema en vroege cinema.....	9
1.1	Precinema.....	9
1.2	Vroege cinema	11
2	Internationale expansie van de film (1907-1918).....	14
2.1	Internationale expansie 1907-1918: VS	14
2.2	Internationale expansie 1907-1918: Europa	17
3	Griffith en de ontwikkeling van de narratieve film	20
4	De Duitse film in de Weimar-periode 1919-1929.....	25
4.1	Vooroorlogse periode, 1895-1914	26
4.2	WO I en invloed Scandinavië (Denemarken, Zweden).....	26
4.3	UFA	26
4.4	Das Kabinett des dr. Caligari (1919) als beginpunt expressionistische film.....	26
4.5	Bloei expressionisme?.....	27
4.5.1	Fritz Lang (1890-1976)	27
4.5.2	F.W. Murnau (1888-1931)	29
4.6	Parufamet en migratie naar Hollywood.....	30
4.7	Pabst, "straatfilms" → Nieuwe zakelijkheid.....	30
4.8	Over en uit?	31
5	De stille Sovjetfilm en de montage-theorie	31
5.1	Algemene intro: context Rusland/USSR	31
5.2	Prerevolutionaire cinema	31
5.3	Beginjaren sovjetcinema.....	32
5.4	Regisseurs en films	32
5.5	Socialistisch realisme en neergang van Sovjetcinema	36
6	Hollywood in de jaren 1920	37
6.1	Ince, Sennett en studio-productiesysteem.....	37

6.2	Chaplin	38
6.3	Keaton	39
6.4	Lloyd en co	39
6.5	Hollywoodschandalen en de MPPDA	40
6.6	Cecil B. Demille.....	40
6.7	Ernst Lubitsch en de 'continental touch'	41
6.8	Amerikaanse genres.....	41
6.9	Erich von Stroheim.....	41
6.10	Conclusie	42
7	De komst van kleur en geluid.....	42
7.1	Sound-on-disc.....	42
7.2	Sound-on-film	43
7.3	Vitaphone.....	43
7.4	Fox Movietone.....	43
7.5	Conversieproces	43
7.6	De introductie van kleur	44
7.7	Problemen van de (vroeg) geluidsfilm.....	44
7.8	Theoretisch debat over geluid	44
7.9	Aanpassing aan geluid	45
8	De geluidsfilm en het Amerikaanse studiosysteem	45
8.1	Nieuwe en oude genres.....	45
8.2	Studiobeleid en production code	46
8.3	Structuur van het studiosysteem.....	47
8.4	Grote figuren uit studiosysteem ("beat the system")	49
8.5	Andere sterren uit studiotijdperk.....	50
8.6	Conclusie	51
9	Hoofdstuk 9: De Europese film in de jaren 1930 (zonder Italiaans luik)	51
9.1	Internationale verspreiding geluid	51
9.2	Groot-Brittannië	51
9.3	Duitsland.....	52
9.4	Sovjetunie.....	52
9.5	Frankrijk.....	52
9.5.1	Avant-garde impressionisme.....	53

9.5.2	Tweede avant-garde	53
9.5.3	Komst van geluid	54
9.5.4	Poëtisch realisme (1934-1940).....	55
9.5.5	Jean Renoir	55
10	Orson Welles en de moderne geluidsfilm.....	56
10.1	Orson Welles (° 1915).....	56
10.2	Citizen Kane: productie	57
10.3	Citizen Kane: structuur	58
10.4	Invloed.....	58
10.5	Welles' verdere carrière	59
11	Cinema tijdens en na WOII: Italië en Amerika	59
11.1	Effecten van WOII.....	59
11.2	Italiaanse cinema voor het neorealisme	59
11.3	Bronnen en begin neorealisme	60
11.4	Belangrijke figuren en films.....	61
11.5	Neergang: context en tekst.....	62
11.6	Impact?.....	63
11.7	Hollywood in WOII.....	63
11.8	Naoorlogse "boom"	63
11.9	Naoorlogse genres	64
11.10	Anticommunistische heksenjacht.....	66
11.11	Komst van televisie	67
12	Hollywood jaren 60	67
12.1	Conversie naar kleur.....	67
12.2	Widescreen en 3D	67
12.3	1950's genres.....	68
12.4	Onafhankelijke productie, einde studiosysteem	69
12.5	Einde productiecode	69
13	De Nouvelle Vague	70
13.1	Franse cinema in/na WOII.....	70
13.2	Invloeden op latere Nouvelle Vague?	71
13.3	Theoretische invloeden NV	71
13.4	Eerste films.....	73

13.5	Stijl NV	73
13.6	Grote figuren NV (en nadien?)	74
13.7	Na de "golf"	74
13.8	Franse cinema jaren 1980-1990.....	74
13.9	Betekenis NV?.....	75

1 Film en filmgeschiedschrijving

Steven Spielberg krantenartikel: "Spielberg gaat in zee met Chinese internetreus" → voor WO1 hadden de Italianen en de Fransen dominantie in de media. Pas na WO1 krijgt de VS meer macht in deze branche.

De 3 klassieke sectoren van de film:

- Productie
- Distributie
- Vertoning

→ Verticale integratie gebeurt als al deze 3 activiteiten door 1 zelfde bedrijf gedaan worden.

- Film
- Pers
- Tv
- Internet
- Game

→ Horizontale integratie binnen dezelfde sector namelijk media. Hier zijn er verschillende takken binnen de media.

Ali Baba => moet content krijgen, inhoud films

Films in China worden gecensureerd. China heeft een van de grootste aandelen in de filmmarkt. Film is een machtig medium, heeft een zeer grote impact. We moeten bewust zijn van de kracht hiervan binnen het hedendaagse leven.

Krantenartikel: "Prijzenconservatorium onderzoekt scherpe prijsstijging " → Is er te weinig concurrentie binnen de cinema industrie?

Greta Garbo = een Zweedse actrice. Vooral actief in de jaren '20 en '30. Heeft een heel indringend imago in de media. Zij is een icoon van filmcultuur. Een voorbeeld van hoe 1 persoon binnen zo een grote industrie impact heeft kunnen nalaten. De rol van sterren binnen een film is van groot belang.

Film kan ook een bedreigend medium zijn. Het moet hierdoor gecontroleerd worden door de politiek en ideologie.

Het belang van film als medium:

- Marginaal:
 - o Dalend bioscoopbezoek → veel elementen om deze stelling te ontcrachten. Dit kwam door de opkomst van nieuwe medium zoals TV of internet.
 - o Dalende productie → klopt dit?
 - In India worden meer films gemaakt dan in de VS.
 - In Europa worden minder films gemaakt maar hier is het 'veel gemakkelijker' om films te maken (geld van overheden).
 - Welke rol vervult de staat/het beleid in het ondersteunen van een film?
 - o Concurrentie 'nieuwe' media

- The medium is the message
- Illustratie : Home cinema 1912: advertentiefoto studio kinetoscope Edison. (zie slides foto)
- Foto: smart tv die tegen de muur hangt waar velen naar kijken (samen). Film als een publiek gebeuren.
- Centraal:
 - Film = Start van audiovisuele keten
 - Archieven en catalogi
 - Vroegere films nog steeds belangrijk (zwart wit, ..)
 - Waarde van die oude films kwam pas later naar voor.
 - Synergie
 - Film als tijdbeeld
 - Film kan ons heel wat leren over de maatschappij waarin hij (film) gemaakt en vertoont is.
 - Film is een dankbaar historisch gegeven.
 - Eerste audiovisuele massamedium
 - Productie, distributie, vertoning, representatie, beleving, regulering.
 - Verschillende fasen zijn belangrijk!
 - Vertoning: de manier waarop mensen betekenis geven aan film.
 - Hoe hebben films / cinema een bepaalde rol opgenomen in een bepaalde context.
 - Technologie, esthetiek, cultuur, economie
 - Verschillende dimensies lopen dooreen en beïnvloeden elkaar.
 - Het belang van filmgeschiedenis om onze hedendaagse multimedia te begrijpen.

Definitie(s) van Film:

- Drager / technologie
 - Pellicule (rolletje van de film) (nitraat / tri-acetaat) = Pathé
 - Nitraat = gevaarlijk, brandbaar. Hierdoor veel bioscopen in brand geschoten.
 - Bioscoopvertoning werd een gevaarlijk bedrijf. Overheden gingen hen controleren. Zo kwam er een regulatie.
 - Televisie (golven)
 - Videocassette (magnetisch, analoog)
 - DVD, computer, USB (het is niet omdat iets kan , dat het hiervoor ingang vindt en werkelijk mogelijk is.)
- Vorm, inhoud en betekenis / esthetiek
 - Formats & genres: animatie / live action / ...
- Filmcultuur / vertoningscontext / kanalen
 - Bioscoop (analoog/digitaal), huiskamer, PC, tablet, smart Phone
 - We gaan zelden / nooit alleen naar de bioscoop.
 - We kijken meer thuis. En we proberen de bioscoop ervaring te recreëren.
- Productiestructuren / economie
 - Studiosystemen / arthouse / avant-garde / third cinema

Handboek Cook (5th edition!):

- Zeer gedetailleerd / canoniek / een van vele
- Keuzes auteur
 - o Focus op films / analyses
 - o Anglo-Amerikaanse blik (Europa / rest van de wereld)
 - o Narratieve film: chronologisch verhaal
 - o Soms: te lineair teleologisch verhaal
 - o Pedagogisch opgevat
- Nadruk vak
 - o Geen anekdotiek! (feiten, data, namen / *petite histoire*) → niet kopiëren
 - o Wel: rode draad, grote lijnen, thema's, tendensen
 - o Technologie, esthetiek, cultuur, economie, maatschappij
 - o Inzicht / analyse / link met Belgische context

Soorten geschiedschrijving:

- Klassieke filmgeschiedenis: hier wordt alleen geschreven over de grote auteurs.
 - o Historisch overzicht 'grand story'
 - o Bv. Bv. Sadoul: canon van films en filmmakers
 - o Unieke visionering van films (geheugen!)
- New revisionist film history
 - o Empirisch onderzoek (archieven, films/andere contextbronnen)
 - o Bv. Bordwell, Thompson & Staiger: klassieke Hollywood
 - o Allen & Gomery: productiegeschiedenis, aanzet receptie
 - o Formeel-esthetische geschiedenis
 - o Vroege cinema: 'cinema of attractions' vs primitieve cinema (Gunning)

'80: niet alleen films te bekijken, maar ook het contextueel materiaal te onderzoeken

Meer een empirische gefundeerde geschiedenis te schrijven. Was zeer vernieuwend. Ze kijken af van de canon: ook kijken naar de banale en oninteressante films. We willen ook weten hoe zo een sector werkt. En zij gebruiken hier contextueel materiaal. Maar ze gebruiken hier nog altijd film als fenomeen.

Boby Allen: Zij stellen een soort handboek op. Niet alleen de vertoning maar ook hoe filmcritici op deze films reageren. Dus op welke manier wordt een discours opgebouwd rond dat fenomeen. Een groot deel daarvan speelt zich af in Manhattan New York.

Er is ook veel aandacht voor de vroege cinema => primitieve cinema. Dit is de eerste stap naar een betere cinema namelijk de klassieke cinema. Zo krijgen we een lineair verhaal. Stap voor stap krijgen we namelijk de klassieke cinema. Vroege cinema= Cinema of attractions = niet zo zeer de narratieve elementen, maar eerder het fenomeen op zich. Zo worden er effecten mee bereikt.

- New cinema history (hedendaags):
 - o Empirisch onderzoek (archieven, films/andere bronnen)
 - o 'The geographical turn'
 - o Metropolis vs ruraliteit: cinema en moderniteit, ideologie

- Vertonings- en belevingsgeschiedenis : beleefde filmculturen
- Bv. Allen, Maltby & Stokes; Maltby, Biltereyst & Meers, 'Verlichte Stad'

Hier krijgen we meer het fenomeen film zelf. Niet alleen empirisch onderzoek, maar ook een soort omkering van benadering. Zij brengen contextueel materiaal samen om uitspraken te doen over classic Hollywood cinema => kijken naar een aantal elementen die impact hebben op filmcultuur, film publiek. Een van deze impacten zijn de film zelf. We eindigen bij een beter begrip van de filmcultuur. Het gaat over de rol van de cinema in de maatschappij. Niet alleen de film zelf, maar heel het sociaal gebeuren. Het gaat verder dan klassieke institutionele verhalen. Hier zijn het institutionele elementen maar ook hoe publieke kijkers bewust hier mee omgaan. In plaats van een top verhaal krijgen we een bottom up verhaal van hoe publiek omgaat met institutionele.

Het gamma van film historisch onderzoek is dus zeer breed. Geographical turn: dit ook sterk gegroeid, => mapping. Dit als instrument, het positie van cinema's op kaarten zetten. Ook op het conceptueel niveau het besef van belang van ruimte = space of place. Geografische wending is super belangrijk, zo verwerven we een bepaald inzicht niet alleen op micro maar ook op macro niveau. Zo zien we dat cinema een zeer globaal gebeuren was.

Cinema is een modern medium! De natuurlijke associatie tussen cinema en grootstad is ondertussen genuanceerd. Het fenomeen cinema is rurale gebieden heeft een enorm ontwikkeling gekend. Vroeger hadden dorpen veel bioscopen. Soms zelf 3 per dorp. Ruraliteit staat dus niet voor het ontbreken van cinema. Ideologie is een centraal begrip. Hoe het een rol speelt. Deze sector zal altijd proberen zich zelf te reguleren, te anticiperen van buiten af. Voornamelijk in de VS.

- Media archeology : is sterk theoretisch gevoed. Zij proberen als archeologen te kijken naar de film. Media archeologie is minder klassiek empirisch, maar meer gericht op een andere vorm van kennisverwerving.
 - Theoretische benadering met onderzoek
 - 1980s Kittler
 - *Aufschreibesysteme* (Discourse Networks)
 - *Grammophon, Film, Typewriter*
 - 1990s Zielinski : 'Medienarchäologie'
 - 'think about material media cultures in a historical perspective' (Jussi Parikka, 2012)
 - Ook over 'nieuwe media'
 - Link naar artistieke praktijk

Soorten geschiedschrijving: invalshoeken

- Biografisch: auteurs, producenten, acteurs
- Industrie: economisch
- Esthetisch: stijl en cinematografische vorm
- Technologisch: interactie met esthetiek
- Sociaal-cultureel-politiek: film en maatschappij, spiegel of avant-garde; nationale contexten. Wij leggen hier sterk de nadruk op. Het is van belang te kijken hoe een medium zich positioneert binnen de maatschappij.

De spiegel theorie: film als het ware de spiegel van de maatschappij. Dit is niet volledig maar kan wel indicaties geven. Film kan dingen in gang zetten, zaken veranderen. Dit is algemeen de functie van kunst in de maatschappij. Maar voornamelijk film, grote impact. De nationale context is belangrijk.

Vragen die wij stellen: Bordwell & Thompson:

1. Hoe is het gebruik van film veranderd over de tijd heen?
 - a. Vorm/organisatie/stijl/genres
2. Hoe hebben de voorwaarden van de filmindustrie het gebruik van het medium beïnvloed?
 - a. 'Modes of production, distribution, exhibition'
3. Wat zijn de internationale trends in gebruik?
 - a. Vaak wordt er terug gevallen op het nationale. VS gebruikt nooit het nationale, dit heeft te maken met hun perspectief.
 - b. Interactie, economie, technologie, beleid en esthetiek
4. Hoe is film ontstaan?
 - a. The 'grand narratives': de narratieve film als basis
 - b. Alternatieven: een verhaal van mechanisering (animatie, live-action film, kleur en geluid) → we zitten in een volle tijd van technologische vernieuwingen .
Film als een vorm van technologie : link leggen met mechanisering

1. Pre-cinema en vroege cinema

- Precinema:
 - o Optische principes
 - o Seriefotografie
- Vroege cinema
 - o Bewegend beeld
 - o Projectie
 - o Ontwikkeling van narratie: Georges Méliès
 - o Continuïteitsmontage: Edwin Porter
 - o Cinema of attractions

1.1 Precinema

- Optische principes: de waarneming van bewegingen
 - o Persistence of vision: flicker fusion
 - o Incontu beeld => Als de projectie problematisch is, dan zien we geen aaneenschakeling van beelden die continu zijn.
 - o Phi fenomeen: van 12 tot 24 seconden. Bij film zien we dus bij de helft van de tijd zwart. Als filmkijker merken we dit wel niet. Dit wel als de snelheid dus voldoende hoog is. In de vroege cinema was 16 beelden per seconde het gemiddelde.
- Film is een opeenvolging van stilstaande beelden
 - o 24 beelden per seconde (stille film: 16 bps als gemiddelde!)
 - o 1/48ste per beeld, 1/48ste voor doorschuiven
- Discussie → heel veel discussie over de filmhistorie

- J. & B. Anderson (jaren '80)
- hedendaagse inzichten neurowetenschap
- Short range apparent motion (Chandler)
- Optische principes worden gehanteerd
 - Oor wetenschap/amusement
 - Fantasmagoria: vaak werden die technieken gebruikt om mensen angst aan te jagen. Voorbeeld het gebruik van visuele illusies om geesten te laten verschijnen. Het makaber gebruik van deze technieken.
- Joseph Plateau 1832
 - Het ging om onderzoek naar menselijke waarneming van beweging
- Zoötoop = 2 oude media hier gecombineerd op de foto
- George Horner 1834
- Fotografie
 - Fotografisch beeld als 'ontbrekende schakel'
 - 1822 Nicéphore Niepce (FR)
 - Camera obscura met lichtgevoelige plaat
 - 1834 Louis Daguerre (FR)
 - Daguerrotypie foto op zilveren plaat
 - 1850 fotonegatieven op glazen plaat
 - 1887 Hannibal Goodwin (US)
 - Celluloid filmrol met lichtgevoelige emulsie
 - 1889 George Eastman (US)
 - Massaproductie filmrol (Kodak)
 - Patenten!

Elementen van de fotografie zijn van cruciaal belang voor de film. Fotografie heeft een hele ontwikkeling gehad die zeer omslachtig en duur was. Goodwin had iets uitgevonden maar Eastman wou het stelen: dit was de eerste patentstrijd. De vroege sector van film was een bikkelharte business.

- Seriefotografie = opeenvolging van foto's
 - We krijgen een reductie van de sluitertijd, zo konden we sneller na elkaar foto's nemen en zo krijgen we seriefotografie.
 - Natte plaat = gelei opgesmeerd werd => zo konden we seriefotografie doen.
 - In de 19de eeuw: altijd lopende paard met 1 voet op de grond
 - Stanford: hij wou bewijzen dat paard in gallop een gegeven moment alle voeten van de grond heeft.
 - Muybridge: heeft dit bewezen met een serieopname van 12 camera's
 - Marey: specialist van dieren, hij was hier ook geïnteresseerd in die serieopname. Hij maakt een chrono fotografisch geweer.
 - 1882 Etienne Marey
 - Arts en fysicus
 - Chrono fotografisch geweer

1.2 Vroege cinema

Je kan opnemen maar ook projecteren. Je kan het voor individu doen of voor breed publiek. Je kan het privé doen vr publiek of je kan het voor betaling doen. Het hangt dus allemaal of wat voor jou de definitie is. Film en cinema is niet hetzelfde.

- Wie is de uitvinder van film?
- **Thomas Edison** (uitvinder gloeilamp) / **William Dickson** → Edison vraagt aan Dickson: om een apparaat te ontwikkelen die beeldjes toont bij de fotograaf. Dit toont aan hoe film dus met beeld en geluid verbonden is. Het geluid was van begin af aan aanwezig bij de technologische ontwikkeling.
 - o Visuele begeleiding van fonograaf
 - o 1891 Kinetograph: Je hebt een technologie nodig waarbij elke frame stilstaand neergezet wordt = slow motion.
 - Stop motion
 - Geperforeerde filmrol
 - o Van de opname naar de vertoning => van de kinetograaf naar de kinetoscope. Kinetoscope machine voor individuele vertoning. Als individuele kijker, mits betaling, in een kast kon kijken om dan die film te aanschouwen. Dit had succes en werd gecommmercialiseerd.
 - o 1894 'Kinetoscope Parlor' NY → publieke vertoning van de gebroeders Lumière
 - o 1888 (?) Louis Le Prince (Screen, 2006 → hij zou voor de gebroeders Lumière een film opnemen en vertonen, maar hij is verdwenen van de aardbol)

Hoe heeft dit fenomeen ontwikkeld en welke elementen waren bijdragen hieraan?=> dat is de vraag dat wij ons moeten stellen.

- Opnamestudio Edison company. Het dak kon hier opengezet worden om een betere lichtinval te hebben. Hij maakten hier filmpjes aan de lopende band. Het kon gaan van vaudeville naar heel simpele opnames.
- Projectie: Europa en VS
 - o Vereisten: we hebben het hier over een vertoning aan publiek. Kleine beeldjes moeten worden vergoot op een groot scherm. Bij de vertoning ervoor zorgen dat de frames ononderbroken vertoond kunnen worden.
 - o **Auguste en Louis Lumière** (fotofabriek Lyon)
 - **Cinématographe**: camera en projector (1895 patent)
 - Draagbaar dus buitenopnames
 - 22 maart 1895: *La sortie des ouvriers de l'usine Lumière*
 - 28 december 1895: eerste betalende vertoning in Salon Indien van het Grand Café, Boulevard des Capucines Parijs
 - Films van 50 seconden, geen montage
 - documentaire waarde, *actualités*

We moeten buiten de studio ook gaan filmen, het leven zoals het is. Maart 1895: de eerste vertoningen => de broeders Lumière. Het lijkt of ze documentaires maken maar is niet. Mensen waren op de hoogte van wat er gebeurden, dus ze waren acteurs, ze deden wat de gebroeders Lumière hun oplegden.

December 1895: de eerste betalende vertoning. Hun filmpjes werden ook actualités genoemd= films de het dagelijkse leven inkaderen.

Filmbeelden Lumière:

- Geen duidelijk onderscheid of het acteurs zijn of mensen in hun dagelijks leven
- Steeds fascinatie wat er gebeurt in beweging ondanks het gebeurtenissen zijn in het dagelijks leven
- Er wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheden van beweging
- Zwartwitfilms: nooit helemaal zwart wit
- Wordt als primitief gezien maar heeft al een enorm rijkdom

Enkele voorbeelden voor thuis

- geeft ons voornamelijk een westerse blik
- medium= was Westers in blik maar was ook aanwezig op globale schaal

- Projectie: Europa en VS
 - o Commercieel succes, geen technologisch experiment meer
- Duitsland: gebroeders Skladanowsky
 - o Bioskop Berlijn Wintergarten 1 november 1895
- Groot-Brittannië: Robert Paul
 - o Theatrograph
- VS: Edison reageert op commercieel succes → gaat op zijn beurt het ontwerp toe-eigenen
 - o Vitascope (ontwerp van Armat)
 - o 23 april 1896: eerste publieke vertoning in NY
- Latham loop: bovenaan zit een boogje en onderaan ook, en zo voorkom je dat de film breekt; Het is simpel maar noodzakelijk, zo kunnen we evolueren naar grotere langere films.
- Afsluiting van prehistorie cinema
- Start van de narratieve film als kunstvorm
- **Georges Méliès**: Frankrijk → de ontwikkeling van narratie
 - o Hij was een goochelaar die zijn kunst op het podium bracht. Hij bracht zijn acts op het scherm. Hiervoor had hij toverlantarens aangebracht. Hij zorgde dat hij een machine kon kopen en werkte deze dan om naar een projectie. Zo omzeilde hij de patenten.
 - o Uitvinder van montage = aaneenschakelen van verschilde shots. Een shot duurt zolang de camera draait.
 - o Hij filmt volledige scènes, hij werkt nog niet met shots. Hij plakt wel verschillende scènes achter elkaar. Maar binnen één actie wordt er niet gemonteerd. (films volgens regels theater)
 - o Hij is een speler op wereldvlak. Hij opende een kantoor in NY. Hij richtte star film company op met een studio.
 - o Voyage dans la Lune: reis naar de maan = dit is een verhaal over een reis van wetenschappers die reizen naar de maan en van alles tegenkomen. Nu een nieuwe gekleurde versie.